

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 6 LUTEGO

№ 10

ROKU 1847.

O PRZECHOWANIU ZBOŻA W ZIEMI.

(z Tyg. Rol. Przem. Lwowskiego.)

Zajmującem zawsze jest doświadczenie podwójnie sprawdzone, że w zimnym nawet stanisławowskiego podgórzia kraju można przechowywać w ziemi zakopane zboże z małym nakładem i trudem, a z niezawodnie pomyslnym skutkiem.

W roku 1843 okropna panowała tuniość: albowiem ledwie 1 ztr. 36 kr. m. k. można było dostać za korzec najpiękniejszej pszenicy; postanowiłem tedy, bez żadnej ku temu pomocy naukowej, na ślepy traf zakopać kilkadziesiąt korcy pszenicy w ziemi, ażeby doświadczyć, czy można w naszych okolicach tak wilgotno-zimnych tym afrykańskim sposobem przechować zboże w ziemi przez dłuższy od 3ch lat przeciąg czasu.

W kwietniu roku 1843 kazałem zakopać w dwóch miejscach pszenicę w ziemię, w każdym po 30 korcy, mianowicie w gumnach moich folwarków, zwanych Trościaniec i Kudierka.

W Trościancu wykopano na gumnie za stertami dół sążeń w czworobok mający na 4 łokcie głęboki, udeptano dno, poczem nasypiano warstwę węgla, na to warstwę piasku suchego i ten na twardo ubito, potem wsypano 30 korcy czelnej, suchej pszenicy; sypiąc ją, zawsze dosypywano piasku tak, że się zupełnie pomieszał z pszenicą; na pszenicę nasypiano znowu na 3 cale piasku, na to położono warstwę okłotów słomianych, a te znowu na 6 cali nakryto węglem, który znowu nakryto słomą tak został napelniony dół cały, że zaledwie łokieć jeden próżnego miejsca pozostał, to zasypano ziemią przódki z dołu wyrzuconą, zrobiono z téjże mogiłki, i nad tą postawiono na niziutkiem ogrodzeniu słomiany daszek, na około zaś wybrano rowek dla lepszego odpływu wody deszczowej.

W Kudierce w ten sam sposób zakopano także w kwietniu 1843 r. 30 korcy pszenicy, ale daleko głębiej; dół był przeszło dwa sążnie głęboki, tak, że prawie cały sążeń ziemi na pszenicę wsypano, oprócz tego boki dołu wyłożono słomą okłotową, pionowo postawioną.

Oba doły odkopano w grudniu 1846 roku.

Pszenica w obydwóch miejscach była przeto zakopana przez lat trzy i miesięcy ośm. Z obydwóch wydobyto ją się w najlepszym stanie zupełnie nieuszkodzoną; w Kudierce zgniła słoma zupełnie i od niej bokami zaczęła pleśnieć i w kupki lipnąć pszenica, lecz zaledwie na jeden korzec możnaby tak zepsutą pszenicę liczyć, reszta pszenicy była sucha, zdrowa, tak jakby dopiero wczorajszego dnia wymłócona; w Trościancu tylko wierzchnia zgniła słoma, nawet okłoty między węglem a piaskiem leżące nie zgniły i suche dobyto.

To szczęśliwe przechowanie pszenicy, tém szczęśliwszém nazwać można, gdy w obydwóch folwarkach jest od dawna zamnożono robactwo zwane *wolki* (*curculio granarius*), na których wygubienie daremnie rozlicznych używałem sposobów; ten robak straszliwie wszelkie zboże niszczy przez lato z szpichlerzów nie trafia do pszenicy nawet dość płytko zakopanęj; przeto takie zakopanie jest pewnym,

aczkolwiek mozolnym sposobem, aby część zboża uchronić przed tego okropnego robactwa zagładą.

Z tych doświadczeń okazuje się oczywiście, że niepotrzeba zakopywać zboża głęboko w ziemię: dość tak głęboko dół kopać, by na łokieć zostało miejsca do zasypywania ziemią powyżej zboża; tyle tylko było w Trościancu, a lepiej nawet się przechowywała pszenica, niż na 3 łokcie głębiej zakopana w Kudierce; myszy i wolki nie zdołały się przedrzeć przez ten jeden łokieć ziemi. Zakopując zbożenie należy kłaść w dół słomy, bo ta gnije niezabawem i zgnilizny zhożu udzielić może; węgiel i piasek są to dostatecznymi do utrzymania zboża w potrzebnej suchości; że zaś wilgoć od ścian mogłaby się wkraść do zboża, więc mniemałbym, że należałoby w dole, gdzie ma być zakopane zboże z piaskiem, zrobić cztery ścianki z tarcie długich pionowo postawionych, by między nimi a ścianami ziemnymi zostało wolne miejsce, w to należałoby nasypać piasku, a w środek między tarcie sypać zboże, poczem tarcice wyciągnąć do góry (*), zaczem zboże oprze się o piasek i wilgoć ziemi piaskową ścianą od zboża odzieloną będzie.

Tak w Kudierce jak w Trościancu jest gumno na wzgórkach znacznym, a ziemia jest czysta, twarda, garnczarska glina; przeto tylko o takiej ziemi można z pewnością rzec, że w niej ostrożnie zakopane zboże lat wiele bez najmniejszej szkody zachowaniem być może; w ziemi czarnej, wilgotnej, w położeniu niskiem, zapewne zboże wieleby od wilgoci ucierpieć musiało; lecz gdy w Galicji większa połowa ma grunta glinkowate, przeto może tysiące zachować korcy w łonie ukochanęj ziemi, która nie tylko nam rodzi obficie zboże, lecz za najpewniejszy schowek zbywającego dostatku służyć nam może w tu wyluszczonej, podwójnem doświadczeniem stwierdzonym sposobie.

Pisałem w Uściu dnia 16 grudnia 1846 r.

Ferdynand Hr. Bąkowski.

SŁÓWKO O NOWEJ POSPIESZNEJ METODZIE RAFINOWANIA SUROWCU

CUKROWEGO. (*)

(Dokończenie).

Tak krajowy jak i zagraniczny surowiec cukrowy, którego krzysztąły należyćie zakonserwowano, poddaje się bezpośrednio oczyszczeniu, za pomocą nieustannego pokrywania syropem, bo oczywiście poprzedniego tworzenia krzysztalów niepotrzeba. Przerabiając go, nieotrzymuje się już bynajmniej zielonych syropów; z syropami atoli pokrywającami, które już znacznie pozbawione są krzysztalowego cukru, i zanadto nieczyste, aby następnie z korzyścią do pokrywania służyć mogły, postępuje się w ten sposób, jak z syropem zielonym

(*) Deski, zwłaszcza od ścian ziemnych napuszczone mazią, mogłyby zostać nietykane aż do wyjęcia pszenicy.

(**) Patrz Nr. 6 Korrespon. Handl. Przem. i Rolniczego.

z cukru ociekłym, który do odżywienia (przywrócenia) kryształów był użyty. Zasada być powinna: aby do rafinerji według tej nowej metody tylko oczyszczony brać cukier, który co do dobroci najlepszemu krytemu kolonialnemu wyrównywa. Skoro wszystko początkowo w surowcu zawarta kłistość oddzieloną została, można go z największą łatwością nową rafinować metodą, to jest wystawić w głowach cukrowych w handlu poszukiwanych.

Sposób do tego jest następujący: Oczyszczony cukier roztwarza się w wodzie, roztwór ten, posiadający przyzwoitą gęstość, ogrzewa się aż do zawrzenia, poczem go się cedzi przez wysoką warstwę żarzystych węgla, ażeby pozostały w płynie pył wyłączyć. Tak więc zupełnie przejaśniony syrop nieklaruje się jak zwykle, lecz zaraz zagołowuje, przyczem żadnej alteracji obawiać się niema powodu, gdyż płyn wolny jest od wszelkiej kłistości. Po odgotowaniu do próby przenosi się cukier w tak zwane ogrzewalniki (panwie miedziane—parą ogrzane), jeżeli w próżni odgotowany został; albo też do chłodnic, jeżeli gotował się pod zwykłym wpływem atmosferycznego ciśnienia; poczem się nim napelnia formy. Nieużywa się atoli form z wypalanej gliny, lecz form z czarnej żelaznej blachy, wewnątrz gładko polakostowanych.

Ociekanie zielonego syropu, zdejmowanie form, i t. d. odbywa się z wyzajnym sposobem, aby zaś głowy cukrowe zupełnie uzyskały białość, niepokrywa się je mokrą gliną, lecz bezbarwnym cednikiem (klersą), który jest prostą solucją zupełnie czystego cukru w zimnej wodzie. Przesady przeciw użyciu cedki do przejaśnienia cukru są nie do pojęcia; wszakże i wtedy, gdy się pokrywa cukier wilgotną gliną, oczyszcza on się nie gliną, ale cedką (klersą) utworzoną z oddzielonej od ziemi gliniastej wody i rozpuszczonego cukru. Cała różnica na tém jedynie polega, że gdy się pokrywa ziemią, nasyciona solucja cukrowa w samychże formach pod szkodliwemi tworzy się warunkami, zaś w naszym razie cedka po za formami w najkorzystniejszych okolicznościach umyślnie się przyrządza. (*)

Cała czynność, jako to: krystalizowanie, odciekanie zielonych syropów, pokrywanie syropem, tudzież dostateczne odplynięcie syropów z pokrycia, da się w 7 do 8 dniach ukończyć; poczem wyjmuje się cukier z form, odcina się wilgotne jeszcze wierzchołki jego, i na ich miejsce nowe przyrządza, za pomocą bardzo prostej maszyny, następnie stawia się głowy na ich podstawie i zostawia w tém położeniu przez 24 godzin, poczem wnosi się do suszarni ogrzanej za pomocą

silnego powietrzociągu, którego temperatura atoli nigdy 35 stopni przechodzić nie powinna, gdzie po trzech do czterech dniach suszenie się konczy. Cała czynność rafinowania (rachując od czasu, w którym oczyszczony cukier roztworzony został aż do obwiniecia głów w papier), da się regularnie w 40—50 dniach wykonać i uzupełnić. Jedynym i wyłącznym produktem surowcu cukrowego przy opisaney manipulacji, jeżeli takowa należy być prowadzoną, bywa zawsze i niezmiennie cukier rafinowany pierwszego gatunku, takiej białości i czystości jak najprzedniejsza rafinada. Utworzenie drobniejszego lub grubszego ziarna (kryształów) zawisło wyłącznie od zreczności robotnika. Syrop zielony służy na cedkę do czyszczenia cukru w skrzyniach, gdzie prawie wszystkie swój kryształiczny pierwiastek cukrowy osadza i bezpośrednio jako cukier oczyszczony do rafinerji przechodzi. I to jest przyczyną, dla czego przy tym nowym sposobie nieotrzymuje się innego gatunku cukru rafinowanego, tylko najprzedniejszy cukier w głowach; nadto oszczędza się przytém większą część zwykłych kosztów i wszelkie nakłady, jakie powoduje prawie nieustanne przerabianie podrobnych produktów według dotychczasowej metody.

Soś z trzciny lub z buraków cukrowych, gdy sposobem wyzajnym w cedkę lub w odgotować się mający syrop zamieniony został, do tyła ma być zgęszczony, aby masa cukrowa jeszcze 22 do 24% wody zawierała, a to dla tego, by zapobiedz wszelkiej zmianie, jakaby przez działanie w szżej temperatury nastąpić mogła. Zgęszony do próby kryształowej wlewa się do naczyń kryształujących 220 garncowych. We wszystkiem, co się tak kryształowania jak i przemywania kryształów dotyczy, zachowuje się ten sam proceder, który podaliśmy powyżej dla surowcu cukrowego, którego kryształy na nowo utworzone przywrócone być mają. Z odciekami, czyli drugimi syropami (*) postępuje się w ten sam sposób, co z syropami pierwszymi (syropami 1-go waru). Z syropami z pokrycia obchodzi się w sposób wyżej przy oczyszczaniu surowcu cukrowego opisany. Pierwszy produkt czyli cukier 1-go waru otrzymuje się w czterech dniach rachując od tego czasu, gdy sok burakowy wyciśnięty został, drugi produkt (cukier surowy drugiego waru) o dwa dni później a osmego lub dziewiątego dnia trzeci produkt, a więc w dziewięciu do 10 dniach $\frac{3}{4}$ w soku burakowym lub w trzciniowym zawartego pierwiastku cukrowego. Już wyżej wspomnieliśmy, że 40 do 50 dni starczy do zainienienia czystego (kryształowego) cukru w najprzedniejszy cukier w głowach, jaki w handlu jest poszukiwany. Nowa ta metoda nieociąga za sobą większych kosztów, ale przeciwnie są one mniejsze jak przy wyzajnym sposobie. Na wagę otrzymuje się tę samą, alho i większą ilość produktu, ale miasto ordynarnej mączki cukrowej—cukier rafinowany pierwszej dobroci.

(*) Do najgłówniejszych, że powiemy zmian w cukrownictwie, zmian uproszczających całą fabrykację, a zatem silnie naprzód ją posuwających, należy szczerze pomyślny nowy sposób Schützenbacha oczyszczania cukru; jest on prawie ten sam, który powyżej mówiąc o rafinowaniu surowcu cukrowego, podaliśmy, dla ważności atoli, niezawadzi choćby nawet powtarzając się, poświęcić kilka słów jego opisowi. Odnosi on się mianowicie do uchodzenia syropów ociekłych z pierwszego produktu, to jest do cukru surowego drugiego waru. Polega zaś głównie na odgotowaniu syropów (koncem utworzenia wielkich kryształów) w dużych naczyniach i na przeniesieniu masy cukrowej, gdy się skryształila, w czworoboczne drewniane skrzynie (9/10 łocia długie i szerokie, a 3 do 6 cali wysokie) opatrzone dnem z siatki drucianej i drugim łączącym się ze zbiornikiem dla odebrania odpływającego syropu. Dla przedszego ociekania syropów ustawia się rzeczone skrzynie w takiej przestrzeni, w jakiej przez wprowadzoną parę taka nieustannie utrzymuje się wilgoć, która skutkuje, że syrop na kryształach niewysycha, nie rozpuszczając ich wszelako swoim zbytkiem. Temperatura lokalu ma mieć 25 stopni, wilgoć zaś 75 stopni hygrometru Deluka. Skoro raz nalana ciecz odpłynie, wlewa się drugiego syropu czystego, i dotąd się to powtarza aż się otrzyma cukier zupełnie piękny, co zwykle po piątym nalaniu w dniach 8 do 14 następuje. Syrop odpłyniony również przerabia się na cukier.

(*) Do przyrządzenia cedki (która zwyczajnym sposobem robiona ma w sobie kłowatość, zaczęć i cukier zle się nią oczyszcza i wysychać nie chce) najdzielniej służy filtr (cednik) wynaleziony przez pana Alexandra Czackiego. Klersa robiona tym filtrem cukier surowy lepiej się oczyszcza tak, że wychodzi śnieżnej białości, łatwo się suszy i tak jest czysty, jak najprzedniejsza rafinada. Oprócz tego tym nowym sposobem czyszczony cukier wychodzić może biały aż do końca formy mającej w sobie około 40 funtów cukru, czego otrzymanie nie można za pomocą gliny, a największa z tego korzyść, że się wydatek niepowiększa, ale zmniejsza i prędzej oczyszczenie się odbywa. Wspomniany filtr ma tę nader ważną własność, że syrop w nim przechodzi w 36 stopni gęstości; przy dotychczasowych zaś filtrach syropy nie mogły być gęstsze nad 25 stopni, przyczem warzenie długo trwało, cukier się rumienił i alterował, ztąd więcej molasę, a wydatek mniejszy cukru kryształowego. Do tego cednika zastosowana pompa prasy hydraulicznej lub jaka inna silna pompa, która przyniższa, że syrop tak gęsto przechodzi przez cednik. Syrop wychodzi nadzwyczajnie czysty i przezroczysty, warzenie tak gęstego syropu przedko się bardzo odbywa, więc niema czasu się rumienić, a wydatek cukru kryształowego znacznie się powiększa. Użyciem tego filtru uważnia się rafinator od użycia gliny do bielienia cukru, które, jak się rzekło, odbywa się za pomocą klersy preperowanej na zimno, i która w trzydzięci sześć stopni gęstości przechodzi przez filtr tak biały i przezroczysty, jak kryniczna woda. Od czasu użycia tego filtru wszelkie manipulacje nadzwyczaj się symplikują tak, że ograniczony nawet człowiek może być dobrym rafinotorem, a wyroby do najwyższego stopnia doskonałości doszły.

ROLNICTWO INTENZYWNE I EXTENZYWNE

Rolnictwo intensywne jest to, które się najbardziej do ogrodnictwa warzywnego zbliża; extenzywne to, które się od niego najbardziej oddala. Ogrodnictwo usiłuje na małej przestrzeni wielką siłą nawozić i pracy produkować wielką masę pożywienia, toż samo w mniejszym lub większym zbliżeniu się usiłuje rolnictwo intensywne, czyli wyteżone rolnictwo; extenzywne przeciwnie usiłuje stosunkowo małą siłą oborniku i pracy jak największą ilość pożywienia produkować na wielkiej przestrzeni. Oba rodzaje rolnictwa mają tenże sam ostateczny cel. Zachodzi pytanie, który rodzaj jest lepszym? Niezawodnie ten odpowiadam, który swego celu najdoskonalej i najtaniej dopnie. Jasno, że wyższość jednego rodzaju nad drugi jest względną zależną od danych okoliczności. Bez dokładnego rozeznania rachunkiem danych okoliczności, nie można nikomu doradzać, by się jednego, lub drugiego rodzaju chwycił. W jakich że okolicznościach jest lepszym rolnictwo wyteżone, a w jakich rozpostarte bez wyteżenia? Na to odpowiadam: Wyteżone jest lepsze, gdy gos. odarż zasobny, gdy najemnika dosyć, gdy najemnik tani, gdy rola mierznej urodzajności, gdy produkt drogi. Rozpostarte bez wyteżenia jest lepszym w okolicznościach przeciwnych. Ale nie wszystkie dane tutaj okoliczności zbiegają się razem w rzeczywistości, i zechem wynika potrzeba w każdym razie odmiennych kombinacji, z których wypływa potrzeba rolnictw w posrodku między wyteżonemi i niewyteżonemi miejscami. Stopnie zatem wyteżenia i rozpostarcia się w rolnictwie są różne, przeróżne tak że w jednej okolicy w innym miejscu słusznie będzie się jeszcze rozpostartem bez wyteżenia nazywało. Dodac tutaj wypada, że tak wyteżone jak i rozpostarte rolnictwo może, ale nie musi być plodozmiennem; wszakże rozpostarte wtedy tylko własną zasługą zamieni się z czasem w wyteżone, gdy będzie plodozmiennem a wyteżone, wtedy tylko prawie wieczną trwałość (o ile na ziemi i w kolei ludzkich rzeczy o trwałości i wieczności roztrpności mówić doradza) sobie obiecywać może, gdy będzie plodozmiennem.

SKOPCE DO DOJENIA.

Wiadomo, że mleko ma części fermentacji podlegające, przeto należy, chodząc kolo niego, największej czystości przestrzegać. Wiadomo, że gdy się drewnianych naczyń, do których się mleko zlewa zwykło, nie trzyma bardzo obojętnie, to jest, gdy się ich za każdą razą doskonale niewymyje, to z mleka, w słoje drzewne wsiąkniętego tworzy się zakwas, który się udziela mleku świeżo do takiego naczyńka wlanemu, zechem się śmietanka zwarzać zwykła. Dla usunięcia tej niedogodności mają w Holandji skopce metalowe, w Anglii zaś jaworowe wewnątrz pokostowane. Łatwiej nam przyjdzie nasładować Anglików, przeto zalecam jaworowe a choćby dębowe, lub bukowe skopce, byleby pokosto wane, i wewnątrz dla uniknienia zakwasu, zewnątrz dla ozdoby i trwałości. Toż samo tyczy się saganów, dla tego przezorniejsze nasze gospodynie używają do zlewania mleka polewanych garnków. Komuby przyszło używać drewnianych saganów, radziłbym je wewnątrz i zewnątrz równie jak skopce pokostować; najlepiej zaś używać saganów szklanych grubych, z któremi można wnosić mleko i do izby, choćby nawet najporządniejszej a tak mogłaby sama gospodyni śmietankę i śmietanę zbierać, albo wprost ze saganów na talerze nalewać. Szkło jest trwalszym od żelaza, byleby się z niem ostrożnie obchodzić.

SŁÓD NA ANGIELSKIE PIWO.

Namokły jęczmień układa się w kupy, gdy kielki na kilka linii popuszczą rozrzuca go się z kupy by ochłodził. Ochłodły zgarnia się w wysokie kupy, w których leży pokąd się tak niezagrzeje, że pociśnięty w ręce z łuski wydaje płyn, który ma ciepłość olejowi podobną.

SOLENIE MIĘSA.

Na wolnym ogniu gotuje się sześć funtów soli kuchennej, fant białego cukru i trzy uncje saletry w dwunastu kwartach wody; starannie zbierać należy szumowiny i pianę; potem wodę się studzi i nalewa się nią mięso do solenia tak aby zupełnie przykrytym zostało. W cztery lub pięć dni mięso wieprzowe tym sposobem już będzie gotowe; szynki muszą leżeć do dwóch tygodni. Główną rzecz przytém aby z mięsa dobrze wycisnąć krew, wymyć dobrze i postarać się aby powierzchu obeschło. Woda taka użyta być może dwa lub trzy razy, po dodaniu wszakże za każdym razem małej ilości wyżej pomienionych substancji z zachowaniem zawsze stosunku.

Polzaccanie i posrebrzanie matowe sposobem galwanicznym.

Używa się do posrebrzania matowego roztworu chlorku srebra w senniku potasowym, którego się rozgrzewa nad lampą spirytusową aż do zawrzenia, a potem srebrzy się przedmioty w sposób zwyczajny za pomocą stosu wielo-ogniowego, nie zbyt mocnego ale przecieź działającego ile można statecznie. Żeby utworzyć piękną pozłotę matowaną, wyrównyującą prawie pozłocie w ogniu, trzeba użyć roztworu niedokwasu złota, nasyczonego amonią w senniku potasowym, do którego dodało się poprzednio trochę roztworu gryzącego potażu; używa go się w stanie wrzącym a jeśli chcemy najlepszy skutek otrzymać, to do przedmiotów co były wrzód posrebrzone.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

PRZEWYŻKA ZAPASÓW ZBOŻOWYCH W STANACH ZJEDNOCZONYCH. Nowyork, Pensylwania, Wirginia, Tennessee i Ohio dostawiły w 1845 r.

Pszonicy	106,548,000	Buszli.
Jęczmienia	5,160,000	"
Owsa	163,208,000	"
Żyta	27,175,000	"
Kukurydzy	417,899,000	"
Tatarski	10,268,000	"

Razem 730258,000 Buszli.

Dodawszy do tego w 1846 r. 5 pCt dla polepszonej uprawy i dobry zbiór. 26,512,000

Zbiór za 1846 r. wyniesie 756,770,000 Buszli.

Konsumcja w Stanach Zjednoczonych, licząc po 16 Buszli na głowę rocznie wyniesie jak następuje:

Ludność Stanów Zjednoczonych w 1845 r.	18,602,500	dusz.
Powiększenie tej liczby w 1846 r. o 10 pCt.	1,860,250	"

Razem 20,462,750 dusz.

Pomnożone przez użyte na głowę 16 Buszli

Uczyni 327,404,000 Buszli

Sprzątnięto plonu jak wyżej 756,770,000

Pozostaje przewyżki 439,366,000 Buszli czyli około 5,367,000 łasztów, która to ilość na wyżywienie Anglii przez rok cały wystarczyć może.

Lipsk 14 stycznia. Na nasz noworoczny jarmark nadeszły obstatunki na sukno z Persji. Podeszew najwięcej zakupiono do Czech. Angielskie towary mało mieli odbytu. Grecy zakupili znacznie, do Brodów brano mało do Warszawy prawie nie. Kraków niepłacił dawniejszych długów, dano mu dłuższy kredyt i na nowe towary zaczęli ich tam znaczna ilość posłać. Na saskie ponczoszkowe towary jest dosyć obstatunków o Orjentu. Szlaskie płótna nie mają odbytu. Jedwabnych towarów Brody dosyć potrzebowały. Z Rossji nie titaj niedostawiono. Chociaż jarmark będzie jeszcze 8 dni trwał, niespodziewać się już ważnych rzeczy na nim.

Łódź 25 stycznia. Przepędzono 300 sztuk wołów. Sztukę ważącą 10 kamieni mięsa i 1 kamień łoju sprzedano po 26 złr. sztukę ważącą 14 kamieni mięsa i 2 kamienie łoju po 34 złr. a sztukę ważącą 16 kamieni mięsa i 3 kamienie łoju po 40 złr. Para skór wołowych płaci się po 16 do 18 złr. Centnar łoju topionego 23 złr. m. k.

Cena zboża niezmieniła się tutaj od przeszłego tygodnia, 1 garniec okowity 30-stopniowej przed rogatkami miejskimi płaci się po 55 do 56 kr. m. k. Okowita dla tego spadła znowu w cenę, że ją każdy sprzedaje w tym czasie.

Odessa 9 stycznia. Handel zbożowy pokrzepił się ostatnimi wiadomościami z Anglii, a od 1 grudnia 1846 sprzedano 31,006 czet. pszenicy po 21 do 27 rubli assyg. kukurydzą wszystkie rozchwycono a obstalowano ją po 26 rubli assyg., jęczmienia nie ma, owies trzyma się w cenie po 9 a żyto po 14 do 15 rubli; siemie lniane po 23 3/4 do 24 1/2 rubla; o wełnę nikt nie pyta się.

Wrocław 2 lutego. Ceny zbożowe spadły tu cokolwiek, chociaż dowozy ciągle są szczupłe. Kupecy zaczynają być powolniejszymi i powściągliwsiemi, co najlepiej stanąć może na przeszkodzie dalszemu podnoszeniu się cen. Ostatnie doniesienia ze Szczecina brzmiały trocha słabiej co do pszenicy, dla tego ceny tutejsze bliższe o 2 sr. gr. zniżyły się; biała pszenica stoi po 92 do 98 sr. gr., żółta po 90 do 96 sr. gr. mieszana po 72 do 78 sr. gr., mało zmieszana po 80 do 86 sr. gr. Gdzie niegdzie przy nader wyborowych gatunkach konsumenci płacą cokolwiek wyżej nad ostatnie notowania. Żyto trzyma się dobrze na cenach ostatnim razem przez nas podanych, tylko trudniej było o nabywców i dla tego interesu szły powolnie bardzo. Najlepszy towar płacono po 86 do 87 sr. gr. 84 funtowe, żyto 85 do 86 sr. gr., 83 funtowe 84 do 85 sr. gr., 82 funtowe 83 sr. gr. ostatni towar 81 do 82 sr. gr., jęczmień trzyma się przy ostatnich notowaniach, jest dość poszukiwany i płacony po 56 do 65 sr. gr. Owies także poszukiwany po 36 do 40 sr. gr. szefel. Owies na wysiew po 42 do 45 sr. gr. na dostawę wiosenną po 42 sr. gr. za gotówkę.

Londyn 26 stycznia. Nasz targ wczorajszy dobrze zaopatrzone w pszenicę angielską, zagraniczną jakoteż w mąkę. Angielska pszenica rozkupiona została po cenach z ostatniego poniedziałku, tylko jakość jej bardzo była średnia a handel wcale nie ożywiony. Zagraniczna pszenica uzyskała całkowicie ceny ostatniego tygodnia notowane. Pływające ładunki kukurydzy i pszenicy z Czarnego morza, poszukiwane były do Irlandji. Jęczmień ciężko zbywać przychodziło, i musiano jęczmień na stód o 3 do 4 szyl. a na kaszę o 2 szylingi taniej na kwarterze przedawać. Groch biały, okrągły i zielony o 2 szylingi niżej jak w poniedziałek, ale pierwszy później znów zdrożał o 2 szylingi. Owsa także dostanie o 1 do 2 szylingów ale nie wszędzie. Zmiana powietrza wywarła wpływ niejaki na handel nasieniem koniczyny i dopytywania były cokolwiek żywsze ale ponieważ większych teraz spodziewają się dowozów jak dawniej nie nastąpiło żadne cen podniesienie. Nasienie z wysp Kanaryjskich poszło w górę o 3 do 4 szylingów. Wniosek ministrów o zawieszenie cla od pszenicy mały wpływ wywarł na obrót krajowego ziarna; może mniej teraz widać życia i żądań na niektórych targach lecz to więcej przypisać należy pomnożonym dowozom i przezorności z jaką przy obecnych wysokich cenach biorą się do zakupów, niżeli jakiemu wpływowi gabinetu na prawa zbożowe. Zaledwie więc spodziewamy się jakowej reakcji w cenach, to tylko podobnym jest do prawdy, że wyżej pewno już nie pójdą, jeżeli dowozy ciągle i obfite będziemy mieli z zewnątrz.

W E Ł N A.

Wrocław 2 lutego. W ułynionym teraz tygodniu sprzedano blisko 300 centnarów Rosyjskiej i Polskiej wełny jednostrzyżowej po cenie od 48 do 55 talarów, rozmaitym małym fabrykantom, jakoteż koło 100 centnarów Szląskiej jednostrzyżowej wełny po siedm dziesiąt kilka talarów jednemu angielskiemu kupcowi. Skontraktowano także kilka znaczących partyj na przyszłą strzyżę według obecnych stosunków ceny, i zdaje się że to zadawalnia powszechnie pa-

nów producentów, gdyż kupcy i sprzedający przy obecnych konjunkturach szybko do zgody przystępują.

SREDNIA CENA ŻYWNOSCI

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich płacono: za korzec 4-ćwiertiowy żyta rs. 4 kop. 6 1/2 pszenicy rs. 5 kop. 26 1/2 grochu polnego rs. 4 kop. 52 1/2 cukrowego rs. 4 kop. 95 — fasoli rs. 6 kop. 45 — gryki rs. 3 kop. 60 — jęczmienia rs. 3 kop. 78 — owsa rs. 2 kop. 17; — mąki pszennej przedniej korzec 6cio-ćwiertiowy rs. 6 kop. 90 — ordynarnej rs. 7 kop. 42 1/2, żytniej pyłowej rs. 5 kop. 46 — gryczanej korzec 4ro-ćwiertiowy rs. 5 k. 10 kaszy jaglanej rs. 8 kop. 5 gryczanej zwyczajnej rs. 6 kop. 25, — drobnej rs. 11 kop. 55 — jęczmienną perlową rs. 10 kop. 12 1/2 ordynarnej rs. 4 kop. 96 centnar sto-funtowy słomy kop. 28 — siana kop. 55 —, siana fura jednokonna od rs. 2 kop. 25 do rs. 3 kop. 45 — siana fura parokonna od rs. 3 kop. 90 — do rs. 5 kop. — — słomy fura zwyczajna od rs. 1 kop. 20 do 2 kop. 10 — szeń drzewa sosnowego rs. 7 kop. 44, wół dobry od rs. 36 do rs. 54 kop. — — średni od rs. 27 do rs. 35 kop. — lichy od rs. 21 kop. 60 do rs. 26 cielę od rs. 1 kop. 35 do rs. 3 kop. 60 — wieprz dobry od rs. 13 do 17, kop. — średni od rs. 10 do 12 kop. — lichy od rs. 6 kop. — do 9 masła funt kop. 18 — stoniny funt kop. 10 kartofli korzec rs. 1 kop. 78 — okowity garniec rs. 1 kop. 20 — szumówki kop. 72 — W dniu 5 t. m. przypędzono na targ Pragski z cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 288, z różnych miejsc królestwa sztuk 250 ogółem wołów sztuk 538, wieprzy 399, cieląt 1242; z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumcję miasta wołów sztuk 401, wieprzy 374, cielęta 1215.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 5 lutego 1847 roku.		ŻĄDAJĄ	DAJĄ.
		Rub. sr. k.	Rub. sr. k.
1. WEXLE.			
Berlin 100 talarów	2 M.	90—30—	90—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	90—	—
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	137 70—	—
Londyn funt sterlin.	3 M.	6— 7 1/2	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	100 25—	100 —
Petersburg ditto.	1 M.	100 50—	100 25—
Paryż 300 franków	2 M.	72—30—	72—
Wiedeń 150 złr.	2 M.	93—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—
2. MONETY.			
Rosyjskie Imperjały			
Holender. dukaty nowe			
ditto stare ważne			
Frydrychsory Pruskie			
Rosyjskie assygnaty			
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.			
3. PAPIERY.			
Oblig. Skarbowe za 100 rs.			
" " " 4% rs.			
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (*)		14—	18—
" " " nowe za 100			
Obligacje udziałowe na 300 złp.			
Obligacje cząstkowe na 500 złp.			
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.			
Serje wylosow lit. na — złp.			
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 złp.			

Wartość kuponu l. p. 7 1/2